

Poul Clementsen
Framsókn

Tað er sgu for platt...

"Nei, nei, nei. Tað skal vera konkret. Altso púra ítøkiligt. Annars kunnu fólk ikki fyrihalda seg". Eg kjakaðist við ein kenning, ið eg møtti á gøtuni. "Skalt tú veljast, mást tú lova mær okkurt".

Umframt at eg tilluti havnaborgarum størri visioner evnir, enn bara at síggja til endan á einum 50 m hyli, so eri eg eisini ósamdur við hesum "lova-mær- okkurt-hugtakinum". Eg fari ikki at lova tær persónliga nakað sum helst. Tí tað kann eg ikki. Eg havi latið meg stilla upp til býráðið, tí eg vil gera nakað fyri býin. Veri eg kroystur, so ja – alla kommununa.

Eg havi eisini játtað at fara upp á stórskíggjan við Bøkjrabrekku, á eina 18 fermetra stóra elektroniska mynd. Tað var nú mest fyri at ganga mammu á mæti, tí hon sigur seg einki hava sæð til mín í valstriðnum. Eg ætlaði at skriva "Hey mamma" á myndina, men eg tordi ikki. Í staðin skrivaði eg tað, sum liggur mær nærmast: Havnin – fyrst og fremst.

Sum eg síggi avbjóðingarnar hjá einum komandi býráði, eru tær størri og meira yvirskipaðar, enn tað, at hava meiningar um einstakar vegabungur og um hvussu eitt til høvið leigað parisarahjól skal eita.

Um tú samanber Tórshavnar Býráð við eitt virkið, so er býráðið nevndin í virkinum, ið skal stinga út í kortið, hvør ið kósin skal verða. Tá kósin er sett, fer virkisleiðslan og úti við 1.700 fólk til arbeiðis í Tórshavnar kommunu eftir settu kósini. Tað er hetta, eg havi latið meg stillað upp til.

Eg havi ikki boðið meg fram sum montør av fyribilsloysnum, men hin vegin havi eg boðið meg fram at stinga út í kortið. Eg vil, eins og tú, hesum býnum væl og eg eri troystur av at standa á síðulinjuni, meðan montørarnir av fyribilsloysnum gera seg lidnar. Teir verða ongantíð lidnir. Fyribilsloynir eru sum kunnugt ikki nøkur varandi loysn.

Sæð í ljósinum av verandi umstøðum, skal komandi býráð m.a. taka støðu til hvønn leiklut Havnin skal hava í Føroyum, í norðurlenskum høpi, við atlit til oljuvinnu og um vit ætla at skapa okkum ein leiklut, við atlit til køkuna, sum júst nú verður bytt í Arktis. Hatta vóru bara nakrar av útvendu avbjóðingunum.

Eitt komandi býráð skal eisini steðga fólkafráflytingini. Eitt komandi býráð skal í roynd og veru loysa flestu upp-gávurnar, sum tú skuldi trúð, at eitt landsstýri átti at loyst. Men sum høvuðsstaður og drív-megin í hesum lítla landinum, skal Havnin seta øll hesi tingini í verk.

Tað krevur at avbjóðingarnar verða raðfestar, fyri at loysnirnar kunnu verða haldgóðar í komandi tíðum. Tað krevur eisini, at tað er dygd og tyngd í teimum verkætlanum, ið kommunan fer undir.

Til sjeynd og seinast krevur tað, at tú skilir hví eg ikki kann lova tær persónliga nakað, sum tú kanst taka heim við til tín sjálvs og sum bara tú kanst fáa gleði av. Nei tú. Vit skulu hugsa longri enn til næsta summarfestival. Hitt er sgu for platt.

Jóna Kristin Thomsen

Kettubýurin

Tað eru skjótt tjúgu ár síðani eg át mín seinasta tebolla á konditáriinum, saman við ommu míni. Tað staðið stendur fyri mær, sum eitt livandi stað, ið savnaði Havnarborgarar í ymiskum aldri og úr ymiskum samfelagsmentanum. Eg veit ikki hví konditariið hevði eitt slíkt hjartapláss í býnum. Helst ein samanrenning av ymiskum faktorum. Í dag hevur Tórshavn einki hjarta og eg haldi, at vit øll sakna felagskapskensluna, sum ríkaði tað staðið og harvið eisini miðbýin. Men ístaðin fyri at royna at endurskapa eina farna tíð, er tó ofta betur at hyggja rundan um seg, um ikki umhvørvið hevur rembt sær og nýggjar fláir daga undan.

Guðrun og Guðrun heldur einsamalt liv í gongugøtuni í dag, saman við Tutl á 'Det Glade Hjørn og bókasavni-num longur niðri. Handilskjarnin stendur tómur undir liðini á Ebenezer, annars eru tveir bankar, ein ítrottar-handil og Glimmir. Miðbýurin er tómur. Bara um náttina, í vikuskiftinum, er liv.

Ein stórir partur av miðsavnandi handilsvirksemi liggur spjatt um allan býin. Nema við Apple produkt-unum liggur á hálsi saman við BR, Vøggan á Falkavegi,

Guðrun og Guðrun á vagli-num, Sirri og Steinumproduktini á Áarvegnum saman við Etika, Rúsan á hálsi, Smyrjubreyðsbúðin á Bøggøtu, Kaffihúsið Undir Bryggjubakka, Carello á kajini, osfr. Tað er eyðsæð at kundar-skarin á hesum støðum er avmarkaður, um fólk nýðast at koyra fimm, tíggu minuttir frá stað til stað, fyri at gera síni ørindi. Og eingin sosialur vinningur er av, at fólk ferðast í so sekuleraðum ringrásnum kring býin.

Doktor Jacobsensgøta hevur, eftir mínum tykki, eitt náttúrligt potentiali fyri eini miðstaðar gongugøtu. Gøtan er long og smøl, við einum lítlum hugnaligum torgkend-um øki í miðjuni og vaglinum fyri endan. Nógv handilsrúm eru omaneftir vegnum, og til ber at skipa fleiri búðstað-arøki omanyvir. Eftir mínum tykki, liggur gøtan bara og biðar eftir at blomstra við kafévirksemi, matstovuvirksemi, handilsvirksemi, búðstøðum og ymiskum studio-virksemi til list. Paralellar kunnu dragast við Laugavegur í Reykjavík, miðbýardepilin í Íslandi, har nærur alt handils, kafé og náttklubbarvirksemi er samla eftir einari langari gøtu, við einum torgi og grønnum øki fyri endan. Omanyvir hesum

hølum og eftir parallellgøtum eru íbúðir. Laugavegurin er altíð eitt dynamiskt stað fyri borgaran og ferðandi at vitja.

Fyri at slíkur miðdepil skal eydnast, er umráðandi at virkseimið er samlað so tætt sum møguligt. Bæði fyri at maksimera spin-off effekt-ina í sjálvum miðdeplinum og eisini rundan um, á síðugøtum osfr. Býráðið skal gera karmar fyri, hvat virkseimi ein slík gongugøta skal innihalda, og seta treytir fyri útleigarar. Í dag standa í heilum handilshøli tómi niðri í miðbýnum, og tað hevur eina negativa effekt á umhvørvið. Umráðandi er, at best umtókta handilsvørur sleppa oman í miðbýin, og at finna javnvágina millum dagvirksemi, kvøldvirksemi og náttarvirksemi.

Haruki Murakami skrivar í bókini 1q84, um Kettunar bý. Ein ferðamaður kemur til ein bý, og har eru eingi fólk. Ikki fyrr enn um náttina koma ketturnar fram, og tær agera sum borgmeistari og banka-fólk o.t. Ketturnar kenna á sær, at ein fremmandur er komin til býin, men tær síggja hann ikki rættuliga. Maðurin er forvitin og steðgar í býnum, fyri at royna at skilja samfelagið. Har er bert liv um náttina. Tá hann einaferð ger av at fara avstað aftur,

steðgar tokið ikki meira við Kettunar bý.

Søgan er ein analogi uppá smábýir sum okkara. Hendan gongdin, sum vit stríðast við, avfólking og deyð miðstaðjar-øki, er ein kend sosiologisk gongd. Trendir og rák ferðast so skjótt í dag, at smáir býir nýðast at arbeiða hart fyri at idetifisera nýggjar trendir og tørvir og íbirta kreativitet og íverksetanarhug hjá sínum íbúgvum.

Ein dynamiskur miðbýardepil er ein treyt í einum høvuðsstaði, fyri at inspirera íverksetarahug og styrkja felagskensluna hjá borgar-num. Uttan hjarta, doyri lív allastaðni. Kettunar býur er mín ræðumynd og er í veruleikanum orsökkin til, at eg lat meg leiða upp á listan til býráðsval. Eg trúgvi uppá íverksetarahug, kreativitet, búðskaparvøkstur og fólka-vøkstur. Vit mugu fyrst hjálpa okkara egnu at røkka tindarnar, soleiðis at restin av samfelagnum kann trívast og mennast. Bara soleiðis hava vit nakran sum helst møguleika at halda fast í heimskaruseluni og halda skuggamyndini aftanfryi, heldur enn frammanfryi okkum.

Hjálpið mær at geva miðbýnum liv, stuðlað mær til býráðsvalið!

Johan Mortensen

Frælsi, Javnaður, Brøðralag, Tjóðveldi

Í hesum valdøgum har vit Valevnir yvirhøvur øll lova tað sama um vit verða vald haldi eg at vit eisni eiga at hugsa um tær ideologisku hugsjóninar sum ikki verða tiknar uppá tunguna av nøkrum flokki, heldur ikki Tjóðveldinum.

Tjóðveldið eigur at rannsaka seg sjálvt, hvar standa vit ídag? eg haldi vit skulu fara aftur til røturnar hjá

flokkinum tá hann veruliga var flokkurin hjá fiskimonn-um og verkafólki. At berjast fyri tí góða og mennandi so at vit øll – andans og handans verkafólk – hava góð kor og umstøður í Tórshavn og øllum Føroyum. At endurfinna meiningina við megnar orð-um sum Samhaldsfesti, solidaritetur og so sjálvandi Frælsi, Javnaður og Brøðralag. Heldur ikki mugu vit

gloyma Fullveldishugsjónina og at Føroyar ein dag skulu verða ein sjálvstøðug Tjóð, sum vit øll verða errin av.

Við okkara ríka tilfangi, okkara fólk og øllum sum er Føroyskt hava vit allar møgulleikar at evna til eitt gott samfelag har trivnaður og nøgdsemi eru loysunarorðini og har eitt nýmótans og altjóðagjørt vinnuliv er lokomotivið, eitt

vinnuliv sum hugsar um tað burðardyggja og hevur fyrilit og atlit við okkara tilfangi, Ogn Føroya Fólks og sum vit bert hava til láns frá okkara eftirkomarum.

Hjálpið Tjóðveldinum til at gera eitt gott land enn betur.